

## Nieuwsbrief voor de FG / 14 januari 2021

Allereerst de beste wensen voor het nieuwe jaar! Onze eerste FG-nieuwsbrief van 2021 staat geheel in het teken van internationale privacy. Want persoonsgegevens worden steeds vaker over landsgrenzen heen verwerkt. Als FG is het daarom goed om te weten wat daar qua privacy allemaal bij komt kijken. In deze nieuwsbrief onder meer aandacht voor de (mogelijke) gevolgen van de brexitdeal van 24 december 2020, de uitspraak van het Europese Hof van Justitie over het Privacy Shield en een kijkje achter de internationale schermen bij de AP.



## Doorgifte van gegevens: over de grenzen heen

De bescherming van persoonsgegevens is niet in alle landen hetzelfde geregeld. Persoonsgegevens doorgeven vanuit Nederland naar het buitenland mag daarom alleen als een land voldoende bescherming biedt.

Binnen de EU is het niveau van gegevensbescherming gelijk. Dat komt omdat alle EU-lidstaten zich moeten houden aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Voor doorgifte van persoonsgegevens vanuit Nederland naar landen buiten de EU, zogeheten derde landen, gelden aparte regels. Lees meer over [doorgifte binnen en buiten de EU op onze website](#).

### Actueel

Op dit moment zijn er 2 ontwikkelingen die gevolgen hebben voor internationale doorgifte. De ene is natuurlijk de brexit. De andere is een uitspraak van het Europese Hof van Justitie over de doorgifte van gegevens naar de Verenigde Staten. Zie verderop in deze nieuwsbrief.

# Gevolgen brexitdeal

In de brexitdeal van 24 december 2020 staat dat in de eerste 4 maanden van 2021 de doorgifte van persoonsgegevens nog op dezelfde manier mag plaatsvinden als voorheen. Maar alleen als het Verenigd Koninkrijk (VK) in deze periode de regels voor de bescherming van persoonsgegevens niet verandert.

De periode van 4 maanden kan eventueel worden verlengd tot 6 maanden. Hoe de situatie daarna wordt, is nu nog niet bekend. Dit hangt ervan af of de Europese Commissie (EC) dan al een *adequaateitsbesluit* heeft genomen over doorgifte van persoonsgegevens naar het VK. Met zo'n besluit stelt de EC vast dat een bepaald derde land een passend beschermingsniveau biedt, vergelijkbaar met dat van de AVG.

## Gevolgen bij wel/geen adequaatheidsbesluit

Neemt de EC een adequaatheidsbesluit voor het VK? Dan verandert er niets voor u. U kunt dan nog steeds vrij gegevens uitwisselen met het VK.

Maar neemt de EC géén adequaatheidsbesluit voor het VK? Dan moet u zich vanaf 1 mei 2021 – of 1 juli 2021 als de periode wordt verlengd – houden aan de AVG-regels die gelden voor doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen.

Lees meer over de [mogelijke gevolgen van de brexit op onze website](#).



## Aanbevelingen EDPB voor doorgifte persoonsgegevens na uitspraak Privacy Shield

De European Data Protection Board (EDPB) heeft aanbevelingen opgesteld voor de doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen (landen buiten de EU). De EDPB wil het bedrijfsleven hiermee meer duidelijkheid geven, nadat het Europese Hof van Justitie in juni 2020 het [EU-VS Privacy Shield ongeldig verklaarde](#).

De EDPB noemt verschillende aanvullende maatregelen die bedrijven kunnen overwegen, zoals goede encryptie en pseudonimisering. Bedrijven zullen per geval moeten bekijken welke maatregel of combinatie van maatregelen nodig is om persoonsgegevens goed te beschermen.

Naar de aanbevelingen:

- [Recommendations 01/2020 on measures that supplement transfer tools to ensure compliance with the EU level of protection of personal data](#)
- [Recommendations 02/2020 on the European Essential Guarantees for surveillance measures](#)

## European Data Protection Board

De European Data Protection Board (EDPB) bestaat uit alle nationale privacytoezichthouders uit de EU. In 2019 werd AP-voorzitter Aleid Wolfsen verkozen tot een van de twee vicevoorzitters van de EDPB.

De EDPB komt maandelijks bijeen, neemt besluiten en publiceert [aanbevelingen](#), [opinies](#), [guidelines](#) en best practices met uitleg over de toepassing van de AVG, de Richtlijn politie en justitie en andere privacykwesties. Met deze uitleg van de AVG helpt de EDPB FG's en andere professionals praktisch op weg met het toepassen van de AVG in hun werk.

### Advies bij bepaalde besluiten

De nationale privacytoezichthouders moeten bepaalde besluiten vooraf voorleggen aan de EDPB, zodat deze hierover een advies kan geven. Werkt uw organisatie aan een [internationale gedragscode](#)? Of wilt u [binding corporate rules](#) laten goedkeuren? Dan kunt u hier als FG mee te maken krijgen.

### EDPB-nieuws

In de laatste vergadering van de EDPB van 2020 kwam onder meer de strategie van de EDPB voor 2021-2023 aan de orde. [Lees het nieuwsbericht](#). Meer weten over het werk van de EDPB? [Bekijk het filmpje](#).



## '27 landen, 1 interpretatie'

Een interview met Daniël Wintermans, senior adviseur Beleid en strategie bij de AP

**Zoals u als FG zult weten, is de AVG een Europese verordening. Alle Europese landen moeten de AVG-normen dus uniform toepassen en uitleggen. En dat is best een uitdaging wanneer je het hebt over het meest belobbyde stuk Europese wetgeving ooit, met veel open normen. Daniël Wintermans, senior adviseur Beleid en strategie bij de AP, geeft ons een kijkje achter de internationale beeldschermen.**



### Dag Daniël! Hoe is het, druk?

“Nou, ik heb best wel wat lange dagen achter de rug. Er stonden vooral veel lange, Europese videocalls op de agenda. Vergaderingen waar ik met collega’s normaal voor naar Brussel reis.

Gelukkig zijn de vergaderingen wel heel gevarieerd, met presentaties en genoeg interactie. En wat ook altijd helpt, is dat het over belangrijke onderwerpen gaat. Dan is het niet moeilijk om je aandacht erbij te houden.”

De EDPB vormt eigenlijk het hart van al onze internationale werkzaamheden.”

### Wat was dat dan voor vergadering?

“Het ging om een bijeenkomst met alle 27 ‘AP’s’ van de EU, oftewel: de European Data Protection Board, afgekort de EDPB. De EDPB vormt eigenlijk het hart van al ons internationale werk. Want de belangrijkste taak van dit orgaan is te zorgen voor een uniforme uitleg van de AVG in de hele EU. Dat doet de EDPB onder andere door guidelines te ontwikkelen en door afspraken te maken over de afhandeling van internationale klachten.

We vergaderen normaal gesproken een keer per maand, nu sinds de coronacrisis wat vaker. En onder de EDPB hangen ook nog 12 thematische subwerkgroepen die regelmatig overleg hebben. Bijvoorbeeld de subgroepen over technologie, AVG-sleutelbegrippen en boetes.”

### Wat wordt er zoal besproken in EU-verband?

“Alle privacytoezichthouders binnen de EDPB maken zich dagelijks sterk om gezamenlijk tot een interpretatie van bepaalde AVG-normen te komen. Onder meer om organisaties en FG’s meer houvast te geven. Maar ook om als privacytoezichthouders één lijn te trekken in onderzoek en besluitvorming.”

*“Je ziet echt dat er op steeds meer vragen een antwoord is.”*

### Hoe verloopt de samenwerking binnen de EDPB?

“Je kunt je voorstellen dat het met zo’n grote club best even duurt om tot een gedeelde uitleg te komen. Ook is het de kunst om voor verduidelijking te zorgen zónder daarmee de voordelen van zo’n open norm teniet te doen. Toch vind ik dat de EDPB in korte tijd al heel

veel bereikt heeft.

Zo heeft de EDPB al een hele serie guidelines gepubliceerd die meer houvast geven in het toepassen van de AVG. Maar ook tientallen adviezen, aanbevelingen, best practices en bindende besluiten. Je ziet echt dat er op steeds meer vragen een antwoord is. Maar de AVG is natuurlijk een supernieuwe wet met veel open normen. Er is nog veel te doen en verschillen zijn er soms ook.”

#### **Wat voor verschillen dan?**

“Een voorbeeld is dat de AVG ruimte laat aan elke lidstaat om dingen te regelen op het gebied van privacy en kinderen. Bijvoorbeeld: ‘vanaf welke leeftijd mag je toestemming vragen aan minderjarigen?’. Dat maakt het voor internationale bedrijven soms wel ingewikkeld. In elk land is het anders.”

***“Ik denk dat we het hierdoor automatisch hebben over onderwerpen waar organisaties, FG’s en burgers ook echt mee worstelen.”***

#### **Wie bepaalt de agenda van de EDPB?**

“Leden brengen zelf agendapunten in. En de actualiteit speelt natuurlijk een belangrijke rol. Ik denk dat de EDPB het hierdoor automatisch over onderwerpen heeft waar organisaties, FG’s en burgers ook echt tegenaan lopen.

Vaak verschilt dat namelijk niet zo veel van de dingen waar privacytoezichthouders ook zelf tegenaan lopen. Denk aan vraagstukken die voortvloeien uit de coronacrisis. Zoals temperaturen op de werkvloer en het verzamelen van gegevens van horecabezoekers.

***“Ik haal regelmatig signalen van Nederlandse FG’s op via mijn collega’s van de FG-lijn en die deel ik.”***

#### **Hoeveel invloed hebben wij als Nederland op de uitleg?**

“In principe hebben alle landen evenveel invloed. Maar bij het bepalen van onze inzet kijken wij goed naar welke onderwerpen voor Nederland en Nederlandse organisaties belangrijk zijn. Juist bij die onderwerpen stellen we ons heel actief op en zijn we vanaf het begin nauw betrokken. Met name in de verschillende subwerkgroepen die onder de EDPB hangen.

Zelf zit ik onder meer in de werkgroep over samenwerking tussen toezichthouders, die zich onder andere bezighoudt met de regelingen omtrent FG’s. Ik heb bijvoorbeeld vaak contact met mijn AP-collega’s van de FG-lijn en daarom deel ik regelmatig signalen van Nederlandse FG’s in dat overleg. Dat soort signalen heeft al regelmatig tot vragen en agendapunten in EDPB-verband geleid.”

#### **Tot slot: hoeveel impact heeft de coronacrisis op jouw internationale werk?**

“Ik mis het persoonlijke contact heel erg. Ik heb nu bijvoorbeeld net een subgroep overgenomen van een collega. En er is een aantal inhoudelijke punten waar ik best kritisch op ben. Dat is dan wel lastig als je die mensen nooit hebt ontmoet. Netwerken via een beeldscherm is toch lastiger. Ze weten misschien niet dat ik eigenlijk best wel aardig ben.”(lacht)

# Leidende toezichthouder

Werkt u voor een organisatie die grensoverschrijdende verwerkingen uitvoert? Dan krijgt u te maken met het een-loketmechanisme van de AVG, ook wel 'onestopshop' genoemd. Dit houdt in dat u – ondanks de grensoverschrijdende verwerkingen – maar met één privacytoezichthouder zaken hoeft te doen. Die wordt de 'leidende toezichthouder' genoemd.

Er is sprake van een grensoverschrijdende gegevensverwerking wanneer een organisatie gegevens verwerkt in verschillende EU-lidstaten. Maar een gegevensverwerking kan ook grensoverschrijdend zijn als de verwerking in één EU-lidstaat gebeurt, maar deze (waarschijnlijk) **wezenlijke gevolgen heeft voor betrokkenen** in een andere lidstaat.

Via de samenwerking binnen het een-loketmechanisme zorgen de EU-privacytoezichthouders ervoor dat er ook bij concrete klachten en onderzoeken een gezamenlijke Europese uitleg is van de AVG.

## **Lees alles over de leidende toezichthouder op onze website**

- **Hoe wordt bepaald wie de leidende toezichthouder is voor een organisatie?**
- Bepaal wie uw leidende toezichthouder is met dit **stroomschema**.
- **Heb ik als verwerker ook voordeel van het een-loketmechanisme?**
- **Wat zijn de betrokken toezichthouders?**
- **Moet ik me als FG ook melden bij andere (betrokken) toezichthouders?**

## Binding corporate rules

Binnen internationale organisaties of multinationals vindt vaak doorgifte van persoonsgegevens plaats tussen de verschillende vestigingen. Zijn er vestigingen buiten de EU? Dan kunnen deze organisaties interne gedragscodes opstellen voor het gegevensverkeer binnen de eigen organisatie. Dit worden bindende bedrijfsvoorschriften of binding corporate rules (BCR's) genoemd.

In een BCR legt een organisatie de waarborgen vast voor de bescherming van persoonsgegevens bij doorgifte naar vestigingen in landen buiten de EU.

De BCR moet in overeenstemming zijn met de AVG. Een organisatie moet een BCR laten goedkeuren. In dit proces beoordeelt een van de EU-privacytoezichthouders de BCR. Andere toezichthouders verzorgen daarbij een co-review. Uiteindelijk wordt de goedkeuring in EDPB-verband bekrachtigd.

### **Betrokkenheid FG's**

Bent u FG van een multinational? Dan raden wij u aan om een actieve rol te spelen bij het opstellen van een BCR. Bijvoorbeeld door deze te reviewen en erover te adviseren. Of door toe te zien op de manier waarop de BCR tot stand komt.

Om u weg te helpen heeft de EDPB een aantal **leidraden opgesteld over BCR's**.



## Internationaal toezicht op politie en justitie

Opsporingsinstanties bestrijden terrorisme en criminaliteit steeds vaker op Europees niveau. Daarbij wisselen de EU-lidstaten ook steeds meer persoonsgegevens uit, bijvoorbeeld van verdachten. Op deze verwerking van persoonsgegevens bestaat onafhankelijk toezicht.

De AP neemt namens Nederland deel aan het toezicht op [Europol en Eurojust](#) en op [Europese informatiesystemen](#). In die systemen wisselen nationale autoriteiten – zoals de politie en de douane – gegevens uit. Bijvoorbeeld op het terrein van visumverlening.

## RSS-feed AP

Wilt u direct een melding ontvangen wanneer de AP een nieuwsbericht heeft gepubliceerd op de website? Abonneert u zich dan op de RSS-feed. Dat kan eenvoudig via de knop bovenaan de pagina die u bereikt via deze link: [autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/rss](https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/rss)

## Feedback welkom

De AP werkt continu aan het verbeteren van haar informatie. Heeft u tips of ideeën om onze communicatie met FG's te verbeteren?

Laat het ons weten via [fg@autoriteitpersoonsgegevens.nl](mailto:fg@autoriteitpersoonsgegevens.nl)

## Over de Autoriteit Persoonsgegevens

Iedereen heeft recht op een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt. Meer informatie vindt u op [autoriteitpersoonsgegevens.nl](https://autoriteitpersoonsgegevens.nl).

Een reply op deze nieuwsbrief wordt niet verwerkt. Afmelden voor de nieuwsbrief? [Klik hier](#). We zijn ervan op de hoogte dat sommige ontvangers deze nieuwsbrief niet geheel correct ontvangen. Excuses voor het ongemak, er wordt gewerkt aan een oplossing.